

A REGGEL

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Vidéki előn etési ára
 Egész évre --- 200 K
 Fél évre --- 100 K
 Negyed évre --- 50 K
 Egyes szám 80 fill.
 Szerkesztőség telefonja
 92. szám.
 (Szelényi-nyomda)

Helybéli előfizetés árak
 Egész évre --- 180 K
 Fél évre --- 90 K
 Negyed évre --- 45 K
 Egyes szám 80 f. II.
 Kiadóhivatal
 Széchenyi-utca 37. sz.
 Telefon 788.

Szerda, 1920. április 14.

FŐSZERKESZTŐ:
 HOVÁNYI KORNÉL

Miskolcz. X. évfolyam. 80. sz

Az indemnitási javaslat tárgyalása.

Friedrich kritikája a sajtóról, a rokkantak elhelyezéséről, a hadifoglyok hazahozataláról és önmagáról. A Ház mai ülése.

Budapest, ápr. 13. A nemzetgyűlést fél 11 órakor nyitja meg Rakovszky István elnök. Az indemnitás tárgyalása van napirenden. Iklódi Szabó János előadó behatóan ismertette a javaslatot és elfogadásra ajánlja.

Ezután Kenéz Béla szólalt fel. Államháztartásunk mai viszonyai között minden ellentétnek el kell simulnia. Majd azt fejtegette, hogy a két keresztény testvérpártnak egyesülni kell.

Kenéz beszéde után az elnök szünetet rendelt el.

Szünet után Friedrich István beszélt: Addig beszéltünk fuzióról, amíg az országban tényleg létrejött a fuzió: az elégedetlenek fuziója. Nem szabad télenléssel és huzavonával sem az elégedetlenséget szítani.

Habár a kormány iránt nem viselkedem bizalommal, elfogadom a javaslatot. De tessék a keresztény segéet intézményesen biztosítani. Olvasom, hogy az antant ide egy jóvátételi bizottságot fog küldeni. Fel akarom hívni ezzel kapcsolatban az igazságügyminiszter ur figyelmét arra, hogy a köztársasági párt szempontjából a Vigadóban gyűlést tartott, amelynél néhány köztársasági korifeust kísé megölködték. Erre ezek rögtön az antant misszióhoz szaladtak és fehérterrorról beszéltek. Hát ez a hazaárulás! Az igazságügyminiszter urnak preventív intézkedéseket kell tenni, hogy a most jövő antant bizottságokhoz ne szaladgáljanak ilyen dolgokkal.

Nincs itt mérsékelt pártról szó, mert mérsékeltben, mint ez a nemzetgyűlés, a kereszténypolitikát csinálni nem lehet. Elsősorban a köztisztviselők, a közbiztonsági alkalmazottak megélhetéséről kell gondoskodni.

A legmodernebb és legaktuálisabb kérdés a zsidókérdés. A miniszterelnök azonban egy szót sem szolt a zsidókérdésről és a miniszter urék, kivéve Sokorópátkai barátomat, szintén nem szoltak egy szót sem arról. Most csak azt kérjük, hogy toloncolják ki végre a galiciai zsidókat.

Sándor Pál: Helyes!
 Friedrich István: Ez nemcsak a szélsőségesek kérése, hanem az intelligens zsidók is ezt akarják.

Sándor Pál: Igy van!
 Friedrich István: A nagytőkének nem kellett volna rohamosan a zsidók kezében koncentrálni. Ha így folytatódik, akkor Budapesten rövidesen nem lesz más, csak nagytőkés és proletár. A vidéken persze másképpen van ez. Remélem, hogy a miniszterelnök ur meg fogja végre mondani, hogyan akarja megoldani a zsidókérdést,

Az ország még mindig tele van bolsevikiekkel. Tessék mielőbb belügyminisztert meghívni, hogy ez a tisztító munkát folytassa. Az országban minoen 16 éven felüli férfit igazoltatni kell abból a szempontból, hogy mit csinált a bolsevizmus alatt és ha tiszta a multja, igazolvánnyal kell ellátni.

Az internálási rendeletet is helyeslem, de, hogy hat hónap mulva szabadon bocsássák az internáltakat, azt egyáltalában nem tartom jónak. Ezeket az embereket Magyarország politikai teréről egyszer és mindenkorra el kell távolítani.

Mi állandóan azt mondtuk programbeszédünk alkalmával, hogy a zsidó sajtóval leszámolunk. Tehát nem fogadjhatjuk el a miniszterelnöknek azt a kijelentését, hogy ebben a kérdésben nem tud semmit sem csinálni.

Amikor a háborn kitört, az egész sajtó a harcot oltette; ezután jött Mitteleurópa, mindenki ezt hirdette. Ezután jött a defaitizmus: a Károlyi-kormány. Akkor öt dic-érték. Amikor a Károlyi-kormány ingadozott, a szocialistákat támogatták, hogy ez által előegítsék a bolsevizmust.

Jött Clerk: dicserték őt. El kezdtek dicserni a nemzeti hadsereget, mire szabadá lett számukra az ut. Mindentütt ott vannak. Kérdem, hogy ez a liberális sajtó nem fog még egyszer megváltozni?

Szibériában lévő hadifoglyaink mielőbbi hazahozatala érdekében többször tettem kezdeményező lépéseket. Nem lehet azt mondani, hogy nincs pénzünk. Méltóztassék először

a legöregebbeket, a betegeket hazahozatni.

A rokkantkérdés rendezésére is felhívom a kormány figyelmét. Nem hallottam semmit a keresztény vallásfelekezetek teljes egyenjosításáról. A keresztény vallásfelekezetek közötti ellentéteket ki kell küszöbölni. Mindent meg kell tennünk a közmunkák elrendelése terén.

Végül rátérek a pénzügyminiszter tegnapi exorzéjára. Ünneppélyesen kijelentem, hogy én és barátaim nem fogunk akavályokat gördíteni a kormány törvényjavaslatainak tető ala kerülése elé, hanem a mi szerepünk az objektív, csendes, személyeskedéstől ment kritika lesz.

Ezután a Ház egyhangúlag elfogadta Vasadi Balog György indítványát, amely szerint a tanácskozási időt az indemnitási javaslat tárgyalásának tartama alatt egy órával meghosszabbítják.

Ennélfogva a Ház holnaptól kezdve délelőtt 10 órától délután 3 óráig ülésezik. A Ház legközelebbi ülését szerdán délelőtt 10 órakor tartja. Ennek napjrendjén az indítvány- és interpellációs könyvek felolvasását és az indemnitási javaslat tárgyalásának folytatását tűzik ki. Ezzel az ülés délután fél kettő után véget ért.

Horthy Miklós kormányzó karczagi és debreczeni uija.

Budapest, április 13. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Horthy Miklós kormányzó ur öngyméltósága tegnap este Kisujszállásra utazott, ahonnan külön vonattal kedden este érkezett Szajolra. A kormányzó katonai kíséretén kívül, jelen voltak Ráday Gedeon gróf kormánybiztos, Horthy István tábornok, Lippis István kormánybiztos, Hegedűs Pál tábornok a debreczeni körletparancsnok, tasnady Szűcs András máv. kormánybiztos helyettese és Horánszky a máv. forgalmi osztályának igazgatója.

A megérkezézés alkalmával Szajol lakossága meleg ünneplésben részesítette a kormányzót, honnan kenderesi birtokárahajtatott. A község szélén Györi Lajos ref. lelkesz üdvözölte, majd a község főterén Kiss László főjegyző beszélt. Horthy Miklós rövid válaszában hangsúlyozta, hogy Magyarországon az építő munka most vezzi kezdetét, a széthuzásnak helye nem lehet. A turáni átoknak végre meg kell szünnie. A községből aztán az ósrégi kastélyba hajtatott, melyen mindenben mély nyomot hagyott a román megszállás. Ezután a községek küldöttségeit fogadta, kikhez együttesen intézte beszédét, melyben vázolta a jelenlegi helyzetet.

Beszédeben kifejtette, hogy a politika terén mindenben egyet kell értenie a nemzetnek. Ebből a vétkes bomlásból csak a becstületes munka tud bennünket megmenteni és az a nemzet fog az élre kerülni, amelyik

először fogja világpiacra dobni a régi értékeket. Beszédében arra kért mindenkit, hogy mindenki dolgozzon ott, ahova a sors állította.

Birtokáról eltávozva Karczagra utazott, hol megérkezése alkalmából diszszázad várta a kormányzót. A városháza dísztermében ünnepi közgyűlés volt, ahol meleg ünneplésben részesítették. Az ünnepség befejeztével a küldöttségeket fogadta és délután Debreczen felé folytatata útját a kormányzó öfömlétsága.

Tőzsde.

Budapest, április 13. A tőzsde mai irányzata teljesen ellanyhult s ma prolongatós nap lévén, Berlin is éreztette a hatását. Ma a budapesti tőzsde különösképen reagált a berlini eseményekre és a vételkedv ellanyhult. A valuta piac áru hiányában szilárdan indult, de később eladók jelentkeztek, ami lassu lemorzsolódáshoz vezetett.

Értékpapírok: Magyar hitel 1588, Osztrák hitel 920, Kereskedelmi bank 6600, Magyar bank 1175, Le-számitoló bank 885, Agrárbank 1150, Fabank 1035, Jelzálog bank 555, Hazai bank 745, Ingatlan bank 1175, Északmagyarországi 2725, — Salgótarjáni 7500, — Fegyvergyár 1415, Danubius 16800, Rimamurányi 3300, Miskolczi villa-mossági r. t. 850, Adria 9500, Konkordia 1420, Atlantika 5125, Viktoria 3875, Borsod Miskolczi Gőzmalom 2700, Klotild 2500, Nasici 12500.

Valuták: Lei 335—50, márka 380—410, font 810—20, francia frank 1250—1350, svájci frank 3600 900, dollár 210—20, napoleon 740—60, lira 900—1010, rubel 305—15, sokol 290—310, dinár 610—30.

Kereskedő ország?

A kereskedelem jelentőségéről beszélt tegnapi exozéjának keretében Korányi Frigyes pénzügyminiszter és megállapította azt az igazságot, amelyet talán csak Friedrichék vonnak még kétségbe: hogy ennek az országnak a mezőgazdaság művelése mellett a kereskedelmet is hasonló lendülettel kell felkarolnia, mert geográfiai helyzetünkkel fogva is predesztinálva vagyunk arra, hogy kereskedő állammá legyünk.

Csak az elfoglaltság és rövidlátás helyezkedhetik szembe azzal a felfogással, hogy a mezőgazdaság és a kereskedelem nem ellentétes érdekű foglalkozási ágak. Hiszen kétségtelen, hogy tevékenységük egymást egészíti ki, hogy a kölcsönhatás közöttük elvitathatatlan, hogy Magyarország mezőgazdasági túlprodukcója is csak abban az esetben válhat igazán produktív termelésé ha kereskedelmi forgalmunk révén megfelelő értékesítő piacra talál, ha lesz egy mozgékonny, élelmes, a helyzet minden pillanatnyi változását kiaknázni tudó magánkereskedelmi organizációnk, amely állandóan éber figyelemmel lesi a világgazdasági konjunktúris alakulatait.

Az a kérdés most már, hogy csak a miniszteri székben usance-szerűen elhangzó elvi deklarációnak szánta-e Korányi Frigyes tegnapi kijelentéseit, a gyakorlatban pedig a politikai rezon kedvéért, felül a kereskedelem ellenes áramlat tutajára, vagy pedig tettekkkel is elő akarja segíteni azt a célt, amelyet az ország elé tűzött? És a kereskedelmi miniszteriumot az a kiplakatirozott kereskedelem ellenes szellem fogja-e vezetni, amely mindenre képes lesz, csupán a közgazdasági élet regenerációjára nem, vagy az a szándéka, hogy a kereskedelmi élet felleaditásával együtt az ország komoly gazdasági érdekeit istápolja.

Ha Emmich Gusztáv jó szakember és nem elfogult politikus, bizonyára szem előtt fogja tartani a kereskedelmi élet érvényesüléséhez elengedhetetlen szempontokat. Akkor belátja majd, hogy az óvatosan alkalmazott korlátok között mozgó gazdasági szabadság legfőbb éltetője a kereskedelemnek, annak eltiprása egyértelmű volna kereskedelmi életünk tönkretételével.

Hogy ma már törvénytervezet készült a kereskedelmi miniszteriumban a tisztességtelen verseny ellen, ki ne helyeselné ezt a sietve megtett intézkedést,

Az ipartörvény revízióját sok tekintetben szintén helyeseljük. Az 1884. évi XVII. törvények több intézkedése elévült, e tekintetben tehát esetleg lehet revízióknak helye. Nem ismerjük a miniszter intencióit, a politikai kurzusból azonban azt következtetjük, hogy ennek a reformnak kereskedelmi szempontból hármass tengelye lesz: a szabad kereskedelem megszorítása egyrészt a képesítéshez kötöttség, másrészt az erkölcsi

kantélak szigorítása, harmadsorban minden bizounyal az idegen állam polgárok ipari és kereskedelmi jogainak szigorú korlátozása révén.

A termelő munka, a forgalom a vagyoni biztonság és a jogbiztonság: ezek a leghíresebb palladimjai az árdragitától és visszaélésektől mentes kereskedelmi életnek.

piacz jobb
ellátása ennek a problémának titka.

Jön-e a Turul?

Velemények az új pénzről.

(A pompás áprilisi naptényben két ur sütkerez az Erzsébet téren. Kényelmesen hátravetik magukat, majd beszélgetésbe foguak és leadják véleményüket az új pénzről.)

Első ur: Vegye csak hogy magát is látni. Ha már együtt vagyunk szeretném hallani a véleményét a pénzügyi viszonyokról. Kiismeri-e magát a mostani zür-zavaros helyzetben? Mit hallott az új pénzről?

Második ur: Hiteles információim vannak arról, hogy az összes ma forgalomban levő pénzeket mind bevonják. Bizalmasan közölték velem, hogy a Korányi a napokban kintjárt Svájcban, ahol az új pénzt gyártják. Ott azt mondták a kegyelmesnek, várjon egy kicsit türelemmel, egy kettőre szállítják a Turult.

Első ur: Erről én is hallottam valamit. Hiszen az nem is lenne baj, legalább rendet teremtenének a pénzügyi dsungelban. Csak aztán a *Hantosnak* ne legyen igaza, aki a három pontba szedett kinyilatkoztatásával nagyon rám ijesztett. A pénzügyi helyzetesen 37500 korona mínusz szal tuistem, most meg azt mondja: fizess vagyonadót és aztán huncutul a végére bigyeszti: ezután jön majd az *igazi devalváció*. Mondja barátom van e ebben valami?

Második ur: Ha a pénzügyminiszteri exozéját figyelmesen tanulmányoznia, mint én, akkor nem lenne fel ilyen rébuszokat. A nagy vagyonadó az jön, holtbizonyos. Elkerülhetetlen. Előveszik a pénzügyminiszteri nullás gépet és kopaszra nyírnak bennünket. Egyébként a részletekről majd később. Annyit azonban most is elárulhatok, hogy bélyegezni többet nem fognak, mert olvastam, hogy elfogyott a stempli festék.

Első ur: Már az én 37,500 koronamnak ugyis fucs, ez nem érdek, mondjon inkább meg valamit a Turulról.

Második ur: Ugy hallottam a Korányi kijelentette, hogy a mai pénzekért a közönség Turult fog kapni és pedig úgy hogy mindössze

pár percent nyomdai költséget fognak levonni. Azt hiszem, most már tisztán lát.

Első ur: Nono, én csak attól félek, hogy most már megint a festékdregulás miatt lesz baj és a beváltási percent is nagyobbcska lesz. Egyébként valami Mariásról is hallottam. Nem téved az elnevezésben?

Második ur: Jegyezze meg, hogy tévedni nem szoktam. Amit kimondtam az áll. A békeszerződés aláírása után, — egy pár hét múlva — bevonul a Turul. A Turul a magyar ság védőmadara, melynek szárnyai alatt fog zsenge közgazdasági életünk új erőre kapni.

(A vitatkozókat egy hölgy megjelenése zavarja meg. Az első ur felesége a legújabb kreációja kosztümében csillogó ékszerekkel díszítve, libben eléjük. Az elegáns nő láttára mindketten felállanak, a házaspár karöltve távozik, a második ur a megcsontosodott agglagely gyorsan átvág a tulsó oldalra és a Korona kapuján besietve szemünk elől eltűnik.)

(rds)

Csütörtökön újból adnak trafikot.

(A Reggel tudósítójától.) A miskolczi dohányáruraktár agilis igazgatója Balla Mihály mindent eikövet, hogy a közönséget lehetőség szerint dohánnal ellássa. Most is Budapestben járnak az áruraktár tisztviselői, hogy az eddigi tartalék készleteket újabb szállítmányokkal egészítsék ki és így mielőbb gyakoribb kiosztást eszközölhessenek.

Mint értesültünk a kistózsédek csütörtökön kapják meg a részükre előírt mennyiséget és pedig A—K ig délelőtt, L—Z ig délután. E szerint a kiosztás már a csütörtöki nap folyamán megkezdődik. A fejadag a következő: 8 csomag pipadohány, 25 gr. 1 csomag cigaretta dohány, 25 gr. 10 darab cigaretta és 2 szivar.

Meghosszabbították a felülbélyegezés határidejét.

Április 25 a végső terminus. 10 illetve 20 százalék díjfizetés kötelező.

(A Reggel tudósítójától.) A magyar kir. pénzügyminiszter megengedte, hogy mindazok, akik bankjegyeket eddig bármely októl felülbélyegezésre be nem mutatták, bankjegyeiket 10 százalékos díjfizetés és az 50 százalékos kényszerkölcsön mellett a gyűjtőhelyeknél még be mutathatják. Amennyiben a bankjegyek április 20—25 közötti időben bélyegeztetnének felül, úgy 20 százalékos díjfizetést kell levonni.

A miskolczi nagy bankokban a felülbélyegezés kezdete óta a következő ős zsegek folyták be beváltás végeit:

Miskolczi Takarékpénztár 30 millió korona. Borsodmegyei Takarékpénztár 18 millió 500 ezer korona, Hitelbank 11 millió korona. Kereskedelmi és Gazdasági Bank 9 millió 100 ezer kor. Hitelintézet 6 millió 200 ezer kor. A többi pénzintézeteket is beleszámítva összesen 97 millió 500 ezer korona folyt be Miskolcra. A bankok az 50 százalékos kényszerkölcsön folytán felülbélyegezést pénben 48 millió 750 ezer koronát fizettek ki.

Ismét összeül a rögtönítelő bíróság.

(A Reggel tudósítójától.) Megirtuk, hogy Sajócsesegen március 25-én Kátóna Lajos vetélytársát, Csontó Balát Steier-pisztoiyával egy lakodalmón életveszélyesen meglötte. A szerencsétlen fiatalembert a miskolczi Erzsébet-kórházba szállították, ahol rendkívül súlyos sebeibe belehalt.

Katonát e napokban a csendőrség elfogta és a miskolczi ügyészség fogházába szállította. A nyomozat anyagát előrehaladt, hogy a kir. ügyész vádját összeállította és így csütörtökön délelőtt 9 órakor már össze is ül a törvényszék rögtönítelő tanácsa, hogy meghozza ítéletet a gyilkosság ügyében.

Mariházy és Polgár nem pályáznak a színházra.

(A Reggel tudósítójától.) Mint értesültünk Mariházy Miklós színházgató pályázati kérvényét visszavonja és ezen elhatározását írásban a városi tanácsnak már bejelentette. Ugyancsak ma érkezett meg a városhoz Polgár Károly pozsonyi igazgató távirata is, aki ovadekát kerli vissza, ami tulajdonképpen a pályázattól való visszalépését jelenti. A színházi bizottság e napokban ismét összeül, hogy a tanácsnak megtehesse javaslatát és végre a közgyűlésen véglegesen dönthessen e nagyfontosságú ügyben.

esküsznek a közhivatalnokok.

(A Reggel tudósítójától.) A nemzeti háusereg katonái eskütételét nyomán követi a polgari hatóságok tisztviselőinek esküje is. Az erre vonatkozó rendet a miskolczi törvényszékhez érkezett le először, minek folytán dr. Lang Ernő kuriai bíró, törvényesek összes bírái és tisztviselői szerda déli 12 órára a nagy eskütárszéki terembe nyilvános teljes ülést hívta egybe, ahol az egybegyűléstől a hivatalos esküt hivszik.

A népszámlálás és állat-állomány-összeírás Miskolcson.

A polgármester hirdménye.

A magyar kir. kormány 2580—1929. M. E. szám alatt kiadott rendelkezésben a közlelmezés biztosítása céljából elrendelte, hogy a népesség, továbbá a művelés alatt álló szántóföldek, a szarvasmarha, lo, sertés és juh állomány összeírassék.

Irról városunk közönségét érte silve, az összeírás fogantatására vonatkozólag a következőket közlöm:

Az összeírás városunk területén az ezzel megbízott számláló biztosok folyó évi április hó 15 és 16 napjain házról-házra és lakásról-lakásra járva fogják végezni.

Minden lakásban az ott lakó család fejtől, vagy ennek helyettesétől fogja a számláló biztos a szükséges adatok rendelkezésre bocsátását kérni s ezen adatok alapján maga a számláló biztos vezeti az összeírás ki-mutatását.

A szükséges adatokat a számláló biztosnak mindenki rendelkezésére bocsátani köteles s aki ezt megtagadja, vagy valótlan adatokat közöl, avagy az ellenőrzést megkísérel, vagy kijátsza, az — amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik — kihágást követ el s hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető. Ezen szigorú büntetési következményektől eltekintve azért is mindenkinek jól fel-fogott érdekében áll az összeírás-hoz szükséges adatokat a számláló biztosnak a legpontosabban rendelkezé-sére bocsátani, mert a most össze-írando adatok fogják a jövő ellátása alapját képezni. A valótlan adatok bemondata, vagy az adatok bemondatainak megtagadása később nem lesz helyesbithető, illetve pótolható.

Tejessé tegyük tehát mindeki a súlyos büntetési következményekkel is járó adat-szolgáltatási köteleességet a legpontosabban, mert az összeírás a közlelmezés biztosítás érdekében szükséges.

Ha valamely család a számláló biztos által április hó 17 ig bármely okból össze nem iratnék, az össze-írásból így kimaradt család feje legkésőbb április hó 19 ig tartozik összeírás végett a közlelmezési ügyosztályban jelentkezni.

Végül figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a most szóban levő összeírás nemcsak a városi ellátás alatt álló családokra, hanem a városunk területén lakó egész népességre tehát azon családokra is kiterjed, akik ellátásukat más helyről, (vasutól, vagyártól) kapják, avagy el-látásukat saját készleteikből fedezik.

Miskolc, 1920. április hó 12.

Dr. Szentpáli István,
polgármester.

**

Az összeírás közlelmezési célból történik és így az élelmi cikkeket az összeírásnál megállapítandó létszám szerint fo ja a kormány ki-utalni. Akik elmulasztják adataikat az összeírásnál bejelenteni, jövő-ben városi ellátásban nem részesülhetnek. Ezenélfogva mindenkinek érdekében áll az összeírásnál kötele-ségét teljesíteni.

Hogy működik a miskolczi Stefánia Szövetség?

A lapokban koronként megjelenő egy-egy száraz statisztikai ki-mutatás mindaz, ami ennek, az összes jóté-konyegyesületek között is első hely-en álló humanus intézménynek a működését jelzi.

Semmi reklám, semmi láрма és mégis — november óta, amióta a szövetség rendszeres működését uj-ból megkezdte, több száz apró gyer-meket — olyanokat, kik a legmély-ségesebb nyomorban fogantattak és talán már az anyaméhben a halállal jegyezettek el — mentett meg az élet számára. És ugyanannyi, gond-tól és éhségtől roskadozó anyának tette lehetővé, hogy gyermekét a világra szülje —

Olyanok-nak is, kik eddig — a minden idők Simon Juditjaként — „vajdó, lá-zas éjszakákra” önkézzükkel fojtottak bele az ártatlan picit leket a pará-nyi testbe, mert a nyomor, a szé-gyen és a társadalom részvéltensége így hozta azt magával.

Ma, amikor országunk egyenesen Franciaország nyomdokában halad a csecsemőhalandóság és a faji lerom-lás terén, amikor az anyak a ig tud-jak szoptatni kisdedeiket, mert az éhség kiapazítja emléjükből az anya-tejet, amikor letaposott országunk-nak ujjaépítése és helyreállítása a jövőndő nemzedék feladata lesz: ta-lán megérdemli ez a szövetség, mely nemcsak a jövő generációt menti meg az élet számára, de száz meg száz anyját óv meg a szegénységgel járó fertőzés és gyermekágyi iaz szörnyű pusztításától — hogy kissé betekintsünk működési körébe és a közönség érdeklődését feléje írá-nyítsuk.

Csak az igazságnak tesszünk ele-get, amikor leszögezzük, hogy a miskolczi Stefánia Szövetség meg-teremtője, szervezője és megalapí-tója dr. Venetianer Jakab orvos, az egyesület igazgatója és így, mint legilletékesebb egyénhez, hozzafor-dultam a szükséges tudnivaló-kert.

Az igazgató végtelen szeretettel foglalkozik a szövetség dolgaival. Legalább is arra val az a resze-teség és lekötelező kedvesség, mely-lyel a szövetség — külföldben min-denki számára nyitva álló — misz-teriumába bevezetett. Egyébként a következőkben volt szives felvilágo-sítani.

A Stefánia Szövetségnek főcélja a nagyfokú csecsemőhalandóság csök-kenése és egyben a nyomorban szülnő szülőknön segíteni. Ebben a munkában segítségére van dr. Fodor Ödön gyermekorvos, ki fárada-ságot nem ismerő buzgalommal és elismerésreméltó türelemmel tart hetenként háromszor a szövetség helyiségeiben teljesen díjtalan ren-delést azon apró gyermekek részére, kik a Stefánia védelme alatt állanak. Ezekről a gyermekekről törzslapokat vezetnek, melyeken egész nac oná-le-jük, öröklött (sajnos, igen gyakori eset) és szerzett betegségeik egész sorozata fel van tüntetve. Két éves korukig állanak e gyermekek a szövetség védelme alatt.

Két szakképzett, kitűnő védőndő, Petyko Irma és Dalmy Erzsébet állapítják meg, hogy mely anya tarthat számot a Stefánia segélyére és minden alkalommal a helyszínen szereznek meggyőződést a szülőndő anyagi helyzetéről. A védőndők egyé-bként naponta, turnusok szerint be-járják védenőiket, észleleteiket be-jelentik a szövetségnek, mely aztán

ahoz mérten látja el őket tanácsal, segéllyel, díjtalan orvossággal, a csec-emőket ruházattal, fűrésztő szappannal és minden egyébbel, amire egy ilyen kis apróságnak szüksége van. Minden csecsemő számára kiutal a szövetség tíz napon-ként egy negyed kiló cukrot maxi-mális aron és fél éves korától kezdve havonta háromnegyed kiló grizt és így ha már egyébhez nem tud is az anyja hozzájutni e két fontos tápszerrel már felnevelheti a gyermekét.

Óriási fontossággal bíráak az ugy-nevezett vándorkosarak, melyek a higiénia minden követelményeinek megfelelőleg vannak felszerelve. Mondani sem kell, hogy mit jelent ez ma, amikor igen sok háztartás-ban nem csak, hogy egy tiszta lepedő, de a kultúrának legelőmibb fokmérője: egy darabka szappan sem akad. Ezekben a kosarakban a lepedőktől kezdve egészen a köröm-keféig és gyertyaszálíg minden benne van.

Érdeklődésemre, hogy ki tartja fenn a szövetséget, a főorvos a következőképp felelt:

— Mint a legtöbb jótékony intéz-ményt — természetesen ezt is a társadalom tartja fenn. A tagok rendszeres tagsági díjakat fizetnek, azonkívül természetbeni adományokat, vagyis a csecsemőknek szükséges ruhadarabokat stb. kapunk. A város is kiutalt számunkra bizonyos ruha-mennyiséget és nemrégiben Ameriká-ból kaptunk igen értékes holmikat. Mondanom sem kell azonban, hogy ezek az adományok távolról sem fedik a szükségletet és bár koldulás-sal nem akarjuk az amugy is igény-be vett társadalmat terhelni, mégis a nemes ügyre való tekintettel kér-jük mindazokat, kiknek ilyen feles-legesség vált apró holmicskáik vannak, juttassák el azokat a Stefániának. Igen sok ártatlan gyermeket óvna-k meg vele a tél fagyától és a szápa-lmas meztelenségtől. Ilyen és csak ilyen irányban segíthetnek jótékony hölgyeink a Szövetség védelme alatt álló kisdedeken, mert minden más munka speciális szakértelmet és képesítést igényel. Elvégezzük a-rak haramló munkát c-endben és kifogástalanul, úgy mint eddig es-ha a jótékony adományokból annyit sikerülne még összehoznunk, hogy még egy szakképzett védőndő alkal-mazhatnánk, akkor igazán elmond-hatnók hogy a miskolczi Stefánia szövetség megszervezése teljesen ki-fogástalan.

Nem hagyhatjuk még szó nélkül azt a nemes munkálkodást, melyet a szövetség érdekében a női ipar-iskola volt lövendőkei Gebe Eadráné igazgatóndő buzgó és önfeláldozó fel-ügyelete mellett kifejtett a gyermek-ruhák elkészítése terén, melyekhez az anyagot részben az amerikai misz-szió adta. Résztvettek a munkálko-dásban még Schneider Vilma, Nagy Sándorné, Báthory Istvánné, Dr. Szabó Arminné, Czizyéry Bernáné, Körmeady Vilma és dr. Venetianer Jakabné urnők.

H. I. né.

TARTÓS KIVITELBEN KÉSZIT:

CIMTÁBLÁKAT

ANTAL,

ARANY JÁNOS-U. 8.

HIREK

— A kereskedelmi Ügyndökhöz. Felkérjük az összes kereskedelmi ügyndöket, hogy szakosztályuk megalakítása végett folyó hó 14-én, szerda este 6 órakor testületi helyi ségünkben megjelenni sziveskedjenek. Miskolc, 1920. apr. 13. A Miskolczi Kereskedelmi Testület elnöksége.

— Dr. Fábián Sándor, dr. Fábián Béla budapesti törvényszéki bíró öcscse, aki hosszabb ideig a háboru alatt Miskolcson teljesített katonai szolgálatot, ügyvédi irodáját Buda-pesten VI Teréz-körut 40—42. sz. alatt (dr. Vázsonyi Vilmos irodája) megnyitotta.

— Elhunyt matrona. Özv. Maczek Vencelné, szül. Kiss Zsuzsanna ma délu'an 2 órakor 78 éves korában elhunyt. A temetés április 15-én dél-után megy végbe az Urak-utca 16. sz. gyászházból.

— A Miskolczi Általános Munkás-dalárda hangversenye vasárnap a leg-nagyobb siker jegyében zajlott le. A férfikar Beregszász Károly vezetésé alatt a Hymnuszt énekelte, majd Lányi Ernő két dalát adta elő. Jánosfy Kálmán hírlapíró kitűnően sikerült szavalata után Rákos Arno'd hegédü-művész és Kondráth Iona színművész-ndő gyönyörködtették a közönséget. Az ügyndök című vigjáték pompás előadása után a hangverseny véget ért.

— A mozi vigalmi adója. Eddig a miskolczi mozi színházak jövedelmük tíz százalékát fizették vigalmi adó-ként a város főpénztárába. Az idei vigalmi adó megváltoztatására most folynak a tárgyalások. A város 280 ezer korona átalányösszeget kér a mozi vállalatoktól, azonban a mozi csak a tavalyi szabályrendeletu megállapított tíz percents alapon hajlandó a tárgyalásra.

— Fölelmeik a vámtarifát. A városi tanács az általános drágulásra tekintettel, bevételeit mindenkép fo-kozni kívánja. Az elavult vámtarifát is átdolgozzák és az új díjtelek még a közgyűlési jóváhagyás előtt életbelépve.

— Adomány. Kőrösy Józsefné Alsó-Zsolcza 100 koronát adományoz-tott a szibériai hadifoglyok javára. Az adományt a rendeltetési helyére juttatjuk.

— A tapolczai vendéglő. A tapolczai vendéglő ügye még ma is eldöndet-ten, pedig már a jövő hónap első napjaiban kezdődik a szezon. A he-lyettes polgármesternél ma jelen-kezett a Leffler vendéglő bérloje és megtekintette a tapolczai vendéglőt városi mérndökök kíséretében Való-szinű, hogy a mai szemle után új ajánlatot kap a város.

— Kondenzált tejet kap a város. A főváros közlelmezési hivatala ma ajánlatot tett a városnak, hogy haj-landó Miskolc részére 435 doboz kondenzált tejet adni.

— Üres gyógyszeres üvegeit visz-szavá-árolja a Korona-gyógyszertár (a Sötét-kapuval szemben.)

— Fe'mentett földmives. A tör-vényszék ödös tanácsa ma tárgyalta Magerusz Károly olaszliszkaí föld-mives ügyét, aki a vád szerint a következő ktjelentéseket tette: — Nincs szükség az urakra, eljön az idő, m'dön az urak úgy fognak lögni a fán, mint a levelek. A bíróság a vádakat nem látta beigazolt-nak és így fe'lmentő ítéletet hozott.

Képviselőtestületi gyűlés Diósgyőrben. Április 12-én hétfőn délután tartotta Diósgyőr község képviselőtestülete rendes közgyűlését. A gyűlés főbb pontjaként szerepeltek: A diósgyőri Omnia mozi kérelme, mely oda gravitált, hogy a község engedje át a mozi r. t.-nak a diósgyőri református templom körüli tért új mozi építése céljából; a közgyűlés a mozi r. t. kérelme felett a gyűlés határozatképtelen volta miatt legközelebb dönt. Elhatározta a közgyűlés, hogy a községi vadászterületekre legközelebb nyílt árverést hirdet. A főjegyző javaslatára a hadifogságban lévő hadügyi jegyző további helyettesítésével az eddigi helyettesített biztat meg. Több apró segélyezési és községi ügy letárgyalása után a gyűlés véget ért.

Közgyűlés dönt a népkerti Vigadó ügyében. A népkerti Vigadó bérletére hárman adták be pályázatukat és pedig Bakos Kálmán az Abbázia pince bérlője, aki 5000 korona évi bért, Virág András a kis Pannónia bérlője, aki 6000 kor. évi bért és végül Saducz Béla cukrász, aki 8000 korona évi bért hajlandó fizetni. Az ajánlatok felett a legközelebbi összetűző közgyűlés fog dönteni.

Uj adóforrások. Megírtuk, hogy a tanács elrendelte a szállók szobáinak összeírását, hogy alkalmas időben a szállók szobái után a vendégek által fizetendő adót léptessen életbe. Szegeden már van szálloda szobaadó. Ott a vendégek három koronát fizetnek szobáinként és naponként. A miskolci szállókban 244 szoba van s ha csak két koronát veszünk alapul ez évi 178 ezer korona bevételt jelent. A tanács csak későbbi időben lépteti életbe a tervet. Ugyancsak a tanács foglalkozik a közlekedési adó életbeléptetésével is. Tavaly már dolgoztak ki erre vonatkozóan alapszabályokat, melyet lényeges módosításokkal legközelebb a közgyűlés elé terjesztenek.

Hirdetmény. (149—két. 1920.) A cséplőgépek bejelentése tárgyában felhívom Miskolc város területén levő gőzcséplőgépek, benzin, petróleum, villamos, vagy más motorikus erővel hajtott cséplőgépek tulajdonosait, hogy a cséplőgépek összeírása céljából f. évi április hó 17-én d. e. 10 órakor Miskolc város közeli elmezési ügyosztályánál, a törvényes következmények terhe alatt jelenjenek meg. Miskolc, 1920. április 13. Dr. Szentpáli István polgármester.

Elmegyógyintézetbe utalják a szegényápolói gyilkost. Megírtuk, hogy Csonió Ferenc, a Győri kapui szegényápolójában elhelyezett ápoló lakótársát, Bágyi István élesre fent konyhakéssel agyonszurta. A kir. ügyészség az orvosszakértők véleménye alapján a vizsgálóbíróhoz azt az indítványt terjesztette elő, hogy az idióta gyilkost a miskolci Erzsébet-kórház elmeosztályára utalják. Így a szerencsétlen Csonió Ferenc a napokban belép az élőhalottak birodalmába.

Emelik a városi pótdadót. Mint értesítettük a városi költségvetés az eddigi 66 százalékos pótdadót 100 százalékra fogja felelni, hogy ezzel a városi háztartásnak immár megbillenő mérlegét helyreállítsa. A kiadások fedezésére ugyan ez sem elegendő, de a város a differenciát a bevételek fokozásával óhajtja meg szerezni.

Kitisztítják a városi kutakat. A városi tanács közegészségi szempontból elrendelte a kutak kitisztítását. A tisztítási díj a kutak mélysége szerint változik.

Ipartestületek Anyagbeszerző Köteléke R.-T. után a kereskedelmi miniszter ur kisebb mennyiségű karbitot bocsájt a kisiparosok rendelkezésére. Ebből tisztán és kizárólag az autogénheggesztéssel tényleg foglalkozó iparosok részesülnek. Felhívjuk azokat az iparosokat, akiknek autogénheggesztő berendezésük van és karbitra igényt tartanak, az ipartestület hivatalában, a hivatalos órák alatt jelentkezzenek. A karbitnak ára körülbelül 25 korona. A bejelentéseket szakértő bizottság fogja felülbírálni. Az ipartestület felelős azért, hogy csak hegesztő iparos és csak hegesztésre fogja használni a kiutalando karbitot. A karbit ügyében csak az ipartestület által írásban meghatalmazott küldöttek jelenkezhetnek az anyagbeszerző köteléknél az utalvány átvétele, a kifizetés és az áru átvétele végett. Elnökség.

Razzia. Az elmúlt éjjel Miskolc egész területén razzia volt, amely reggel 4 óráig 46 ember előállítását eredményezte.

Csomagoló papírok minden minőségben és alakban kaphatók Schvarcz Soma papírkereskedésében. Bank-palota. Telefon 328.

Hirdetmény. (5219—1920. sz.) Egy rozoga sárga bőrtárca találtatott a Népkertben nagyobb összegű pénztartalommal. Igazolt tulajdonosa az áll. rendőrség elnöki osztályán átvetheti. Miskolc, 1920. április hó 9-én. Dr. Tódor Árpád, m. kir. áll. rendőrtanácsos, a kapitányság vezetője.

A rendőr és a szenesember. Ma délután Schramkó Gyula államrendőrtettes érte Kiss István mályinkai szénégetőt, amikor ez a faszenet kilónként 6 koronájával árusította. Amikor a rendőr Kiss elállította a kapitány-ágra, a szénégető 50 koronával megakartá vesztegetni Schramkót. Utóbbi központi ügyeletes megállapította, hogy Kiss szénégető, ha a rendőr ébersége meg nem gátolja, a faszenen egy napi munkával 1750 koronát keresett volna, mert 15 zsák faszenét Kissnek 135 koronájába került, míg az eladásnál egy zsákért 135 koronát követelt. Az árdrágító és vesztegető szénégető ellen megindították az eljárást.

A „Közélelmezési Vállalat“

kéri a hatósági burgonya árusításával foglalkozó kereskedőket, hogy a burgonyát szerdán okvetlenül vegyék át, mert csütörtöktől a hét folyamán a vállalat saját üzleteit látja el s ez időben a kereskedők rendelkezésére nem állhat.

Pénzügyi, fogalmazói, ügyvédi, tanári pedagógiai, államszémviteli, valamint az összes jogi alapvizsgákra és szigorlatokra felelősséggel előkészítünk. Vidékieknek speciális jegyzőkeinket előre küldjük.

SZONTAGH-SZEMINÁRIUM
Budapest, IV. Váci-utca 51.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Egész héten: Fekete lovas.
Csütörtök délután ifjúsági előadásul: Piros bugyelláris.

Piros bugyelláris, Csepregy kitűnő énekes népsziműve csütörtökön délután ifjúsági előadásul kerül színre Koronkay Rózi és Tóth Bélával a két főszerepben.

Egész héten Fekete lovas Herczeg Ferenc nagysikerű sziműve van műsoron Palágyi Lajos rendezésében. Az előadások iránt — a darabhoz és írójához méltóan — nagy az érdeklődés.

Az A) bérloket értesítjük, hogy az 50 ik A bérletes előadás e hó 15-én csütörtökön este lesz, ezzel bérletük lejárt és az ezutáni előadásokra már nem érvényes.

APOLLO URAN A

Április 13-án és 14-én

Csöppség.
Reyes Samu főjátéka, 4 felvonás. Főszereplők: Kornay Richárd, Kikry Lóto és Casca V.

Vágyak ösvénye.
Szinmű 4 felvonásban. Főszereplő Gida Langer, Carl de Vogt.

50 százalék cukortartalmu elsőrendű gyümölcsiz kilogrammonként 45 koronás árban, nagyobb vételnél pedig 41 koronás árban kapható
Demeter és Társai
cégnél Kazinczy-utca 1.

Három népszerű gazdasági szakkönyv

Bernátsky, A veteményes kert Gyakorlati tanácsadó kisebb konyhakertek művelésére. 15.40 K
Bernátsky, Szőlőművelés 17.60 K
Dokner, A burgonya termesztése 33.— K
Megrendelhető:

Ferenczi B könyvkereskedésében. Miskolc-on, Széchenyi-utca 13. Pannónia mellett.

Kiváló minőségű friss

Jrógépszalagok
különbéle színekben, minden rendszerű géphez kaphatók.

Ferenczi B.
papíráruházában.
Miskolc-on, Széchenyi-utca 13.

Egy szalag ára
50 korona.

A szerkesztésért felelős:
Hoványi Kornél.
Szerkesztő: Láng Lajos dr.

Apróhirdetések

Apróhirdetések ára: szavanként 1 korona, legkisebb hirdetés 10 korona. Álláskeresés hirdetés szavanként 50 fillér, legkisebb hirdetés 5 korona. — Hirdetések felvételnek kiadóhivatalunkban Széchenyi-u. 87.

Hajduné Sinkmann Dóra. Gyors. és gépiró tanfolyam. Városházter 5. 5

Butorok, egész szobaberendezések bőr-, és plüsch angol garnitúrák, konyhaberendezések állandóan kaphatók **Ausch**-cégnél Hunyad-u. 2. Fehérneműt és butorokat a mai aron vesznek,

2 vadonatúj sárga radame selyem paplan eladó Cim a kiadóban.

Egy főtterrír him kölyöklutya megvételre kerestetik. Cimet kerek a kiadóba.

Egy alig használt matt faragott ágy sodronybetéttel és három részből álló matraccal eladó. Mélyvölgy utca 17.

10 éves kis lányomhoz azonnali belepésre német vagy magyar kis asszony kerestetik. Cim Rosenberg Gézané Széchenyi-utca 34. em. 203.

721 negyszögöl föld a Sajó melletti új osztásban. „Harmados“ munkálatokra kiadó. Széntást, burgonyát, kukoricát és babot adok vetőmagul. Zeichner Adolf vaskereskedő Király-utca 5. 201

Egy tisztességes kifutó fiú azonnali felvételre. Ferenczi B. könyvkereskedésében. 202

Eladó
egy nyitott hintő
egy zárt hintő
Huszár-utca 1.

Figyelem!

Lányok, fiúk, asszonyok
magas százalék mellett lap-
árusítónak felvételnek „A
Reggel“ kiadóhivatalában.

Könyvujdonságok:

H. G Wells, Emberek a holdban.
Magyar Elek, Pesti históriák.
Mark Twain, Wicktoy, a kém.
Ignác Sándor, Művészet.
Illés Lajos, A cirok, köles, rejtő, mák és napraforgó termelése.

Állandóan kaphatók a következő sportlapok:

Sporthírlap, Nemzeti Sportlap,
Sportképek, Miskolci Sporthírek,
Diósgyőri Vasgári Hírlap, Sportlap
Legújabb francia, angol és fehér-
nemű divatlapok kaphatók

Fischer papírkereskedésében.
a Grand-szálló mellett.

Herczeg Gábor

Ujváros-utca 1. az emeleten levő
üzletében külföldről rófo árúk u.
m. ruhaszövetek, levantinok, opál
batiszotok stb. érkeztek. Nagyban
eladá. Telefon 690.